

El teatre és pura química, la química és pur teatre

JOAN MUT

Exalumne de l'IES Matemàtic Vicent Caselles Costa
Gata de Gorgos



Dins del pla de llicenciatura en Química, la Universitat de València (UV), oferia l'assignatura optativa de Química del Batxillerat, la qual estava orientada cap a estudiants universitaris d'últim curs que manifestaven la seua vocació docent o que, simplement, veien en l'ensenyança una possible eixida professional. En l'any 2007, el professor de l'assignatura, Rosendo Pou Amérigo, adscrit al departament de Química Física, va plantejar una qüestió a l'alumnat: "Què faríeu per captar l'atenció d'una classe especialment desmotivada envers la química?". Entre les diverses opcions, va sorgir la de fer una obra de teatre, un teatre assequible, dinàmic però sense deixar de banda aspectes clau de la disciplina: electroquímica, termodinàmica, equilibris, etc. Com a conseqüència, va sorgir *El teatre és pura química, la química és pur teatre*. Un projecte en el qual els alumnes escriuen i representen obres de teatre on es barreja: electrons amants d'oxidants, dissenyadors extravagants de models atòmics i un irònic parlament on s'aproven les lleis de la química, entre altres *sketchs*.

Aquest projecte compta amb set anys de trajectòria i tres obres: 1.0 (curs 2007/2008), 2.0 (curs 2008/2009) i 3.0 (curs 2009/2010). Al llarg d'aquest temps, ha recorregut distints escenaris al llarg de la geografia valenciana i espanyola, actuant davant de personatges il·lustres com el que fou ministre d'educació Àngel Gabilondo Pujol. A partir de l'any 2011, les actuacions es van perioditzar, oferint entre març i maig actuacions en la Sala Darwin del Campus de Burjassot on es poden ajuntar diversos centres educatius al mateix temps. És remarcable l'edició d'un llibre, homònim al projecte, que recopila les funcions 1.0, 2.0 i 3.0. Per finalitzar, *El teatre és pura química, la química és pur teatre*, va ser guardonat l'any 2010 amb el premi per la innovació educativa, Premis del Consell Social-Universitat de València.

El teatre proporciona un ferrament d'aprenentatge per a l'espectador. Amb aquesta idea, es pretén despertar la curiositat cap a la química, a més d'il·lustrar de manera divertida els conceptes vistos en classe. Donant així diversos punts de vista que faciliten l'adquisició de les idees fonamentals d'aquesta disciplina,

permetent veure la química com una ciència omnipresent en la vida quotidiana. No obstant això, l'efecte educatiu del teatre és recíproc entre l'espectador i la gent entre bambolines. El fet que els estudiants escriguen el text, proporciona un interessant exercici de síntesi. Per tal de trobar la metàfora il·luminadora amb el món del dia a dia cal desgranar les equacions i els postulats i interioritzar aspectes distints de la matèria. D'una altra banda, sobre l'escenari, cada actor que s'incorpora, dona un color al personatge modificant-se'l a la seua comoditat. Això comporta que l'obra estiga en un desenvolupament perpetu i una contemporaneïtat constants. També és important el treball interpretatiu, cosa que fa adquirir als actors confiança en si mateix dalt de l'escenari, perdent la por escènica i eventualment ajuda a encarar situacions inesperades millorant la capacitat comunicativa. Tot plegat, cap a l'estudiant-actor, comporta l'assoliment d'experiències productives en el seu futur com a estudiant universitari o en el món laboral siga docent, investigador o en l'empresa privada.

Aquest projecte comporta un treball profund a totes les parts indicades, si no es queda merament com una activitat anecdòtica. Els alumnes assistents a les representacions, si fan ús d'una anàlisi, bé siga pròpia o guiada pel professorat del seu centre, són capaços de veure aquesta disciplina més enllà que un tediós obstacle a sobrepassar, si no similis que desperten la seua imaginació per tal de comprendre millor la química, el vast camp que comporta i la innocuïtat del seu bon ús. La pedra angular d'aquest projecte, no són els actors ni l'obra, sinó els professors, sense els quals no es pot assimilar l'esperit de la funció, gràcies a ells, es donen casos com en l'IES Jerónimo González de Sama de Langreo (Astúries) on ja fan les seues representacions basades en aquest projecte. De cara als actors i als espectadors, aquest teatre els permet observar el món amb ulls curiosos fent de la ciència quelcom més enllà d'un full amb equacions a resoldre o un llistat de noms extravagants a recordar.

Pagina web del teatre:
<http://www.uv.es/tquimico/>

